

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Виходить у Львові щодня (крім неділі і гр. кат. свят) о 5-й годині по полудні.

Редакція і Адміністрація: улица Чарнецького ч. 13.

Листа приймають ся лиш франковими.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати поштової.

Рекламації незалечані вільні від оплати поштової.

Передплата у Львові в агенції дневників пасажа Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінції:

на цілий рік К. 4-80
на пів року „ 2-40
на чверть року „ 1-20
місячно „ — 40

Поодинокое число 3 с.
З поштовою пересилкою:

на цілий рік К. 10-80
на пів року „ 5-40
на чверть року „ 2-70
місячно „ — 40

Поодинокое число 6 с.

Запросини до передплати.

„Народна Часопись“, як доси, так в слідуєчій році, буде держати ся однакової своєї програми і видавати ся під тими самими умовами. З початком нового року розпочинаємо друкувати прекрасну повість Юрія Еберса під заголовком: „Уарда“. Автор сеї повісти звістний вже нашим читателям, і повісти его не потребуємо захвалювати. Скажемо хіба лиш, що сим перекладом збогатить наша часопись перекладову нашу літературу двома найкращими повістями сего славного на весь світ писателя. Так само як в порередних роках, так і в слідуєчій році будемо подавати ради і науки зі „всіляких галузей господарства і вести перешнеку зі всіми і для всіх“.

Передплату на „Народну Часопись“ приймають у Львові Агенція дневників ц. Соколовського пасажа Гавсмана ч. 9 а на провінції ц. к. Староствах. Можна присилати також просто до нашої Адміністрації, але тогди не жадати, щоби висилка ішла через ц. к. Староствах; хто там хоче відбирати, нехай там передплатує.

Передплата коштує у Львові в ц. ц. Староствах:

на цілий рік . . . . . К. 4-80
на пів року . . . . . „ 2-40
на чверть року . . . . . „ 1-20
місячно . . . . . „ — 40

З поштовою пересилкою:

на цілий рік . . . . . К. 10-80
на пів року . . . . . „ 5-40
на чверть року . . . . . „ 2-70
місячно . . . . . „ — 90

Поодинокое число 6 с.

Вісти політичні.

(Голоси преси про дебату в чеськім соїмі і чесько-німецьку угоду. — З німецького парламенту).

Віденська преса обговорює хід нарад в чеськім соїмі. Montagspresse займає ся безідою посла др. Елінгера, з котрої она висновує, що німецько-поступова партія має відвагу до мира і хоче ставляти ся против опору радикалів. Її становище улегшує поведене правительств, котрому має ся завдячити, що змінилася радикальна струя між Німцями. Она думає, що положене не є так невідповідне, лише що находимо ся на дорозі до порозуміння. Але троха богато оптимізму, щоби в те так легко повірити. Одно лише вірадно, що так Чехи

як і німецькі ліберали заявили в соїмі, що они на всякій спосіб возьмуть участь в переговорах. Але від того до згоди ще далеко і терниста дорога. Правда, що Чехи і Німці повинні би бачити знамена часу, а особливо мати очи звернені на Угорщину. — Neues W. Tagblatt каже, що чеський соїм показав ся вже не перший раз непригожим для плянів згоди, а заразом остерігає, щоби не ввязати дальше парламенту з успіхом акції порозуміння. — Vaterland замічає, що др. Герольд виявляє велике умірковане, але поправді не показує ніякої звичливости німецьким заступникам. Всеж так єго промова не буде важкою перепорою для угодової конференції. Важнішою єсть перепорою, що повставала з причини промови Всенімця Према, котрий в імени своєї партії виразив ся против угодової конференції. — „N. fr. Presse“ думає, що по дебаті в чеськім соїмі дуже мала надія на удачу конференції порозуміння. — Також „Reichswehr“ каже, що дебата не була пригожою для мпра. — „Bohemia“ заявляє, що ся коротка сесия не принесла ніякої несподіванки, а також не вияснила стану річий і не причинила ся до доброго вигляду на конференцію порозуміння. — „Prager Tagblatt“, думає, що то було би лайтяжкою помилкою, коли б чеський нарід очікував від абсолютизму розцвіту чеського соїму. Позбувши ся конституції, позбули би ся Чехи і чеського права державного. — „Narodni Listy“ висновуєть із манифестацій німецьких заступників в чеськім соїмі, що з німецької сторони не бажають чесного порозуміння з Чехами. — „Politik“ признає, що як заступник

Коли зачинає ся новий рік?

Коли зачинає ся новий рік? — Як хто хоче і як кому догідно, бо час не полотно али не сукно, щоби его зачинати звідтам мірити, де ему початок; час не має ні початку ні кінця, бо то лиш зміна в тім світлі, який нас окружає і серед якого ми жнемо, а коли она почала ся і коли скінчить ся, — се лиш один Господь Бог знає. Отже мусимо зачинати мірити і числити час від тої хвилі, коли котра комусь сподобав ся, або котра кому догідна; і річ лиш в тім, щоби на ту хвилю богато людей, бодай кілька народів, а що найменше один цілий нарід згодив ся. Коли же мірою часу беремо тої час, в яким земля обіжнить раз довкола сонця, то річ очевидна, що найліпше було би на початок року вибрати ту хвилю, коли земля добіжить до кінця своєї дороги і зачинає на ново по ній бічи. Але й тут можна зараз спитати: А котраж тота хвиля і де то місце, в котрім земля добігає до кінця та зачинає звідтам знову дальше бічи? Прещі земля, коли добіжить до кінця, не стає на спочинок, а дорога єї єсть круглава. Як видимо, то й дорога землі не означає нам тої хвилі, від котрої треба зачинати числити новий рік. Можна ддятого зачинати звідки небудь, але головна річ в тім, щоби на то числене багато людей згодило ся. А чи то так легко довести багато людей до того, щоби они на щось одно згодили ся? Звістно: „що голо

ва, то й розум“, а до того ще й далеко лекше спонукати людей, щоби они згодили ся на якусь дурницю, як на щось розумного. Ддятого то новий рік зачинає ся всіляко.

Найрозумніше і найдогідніше було би зачинати числити новий рік від тої пори, від котрої зачинаємо числити обіг землі довкола сонця, значить ся від весняного рівноденьства, або від дня 21 марта, бо таке числене було би оперте і на строгій найді і на важнім зявищу в природі. Того однаково людям за мало; они хотять, ба й таки потребують чогось такого, що лежало би їм добре в памяти і заєдно пригадували, що від тої а тої пори треба роки числити, а тим єсть якісь важні і великі події, котрі ддя многих людей мали або могли би мати якесь значіне. Числене літ від таких подій називаємо загально „єрою“.

Звідки пішло слово „єра“, годі знати; то лиш річ певна, що то слово латинське. Одні кажуть, що оно пішло від початкових букв в словах: Annus ERat Augusti (рік був Августета — себ то римського цесаря), котрі так скорочувало: А. ER. A. — а опісля читано „єра“. Після других пішло се слово від латинського aera, котре в множині говорило ся: аєра (єра) і означувало гроші, котрими в певних порох платив ся податок. Чи так, чи ні, се річ байдужна; але з часом намножилось тих „єр“ тільки, що мало що не кождий нарід числить роки по своему, отже в кождій єрі зачинав ся новий рік инакше.

Найважнішими єрами єсть слідуєчі:
1) Так звані єврові єри, після котрих зачинає ся числити роки від сотвореня світла.

А хтож то знає, коли Господь Бог сотворив світ? Певно, що лиш Він один; але люди старали ся і то обчислити, отже у Візантії (в Константінополі) обчислено в 7-ім столітї по Хр., що Господь Бог сотворив світ на 5508 літ перед рождеством Христовим і то як-раз дни 1-ого версеня. Отже після візантійської єри припадав перший новий рік в осени — мов би ддятого, щоби були окочі, і перші люди мали зараз чим живити ся; по правді же була тому зовсім інша причина. В римській державі що 15 літ відбула ся оцінка майна, після коорой визначувано податок, а та оцінка припадала на осінь; люди так не викли були до того, що після обороту тих 15 літ (індикти) числили навіть час, і новий рік припадав ддятого завжди на осінь, отже й в повнєшнім обчислено візантійської єри взяли індикту в рахубу та новий рік визначили на день 1 версеня. Того численя літ держать ся церков вехідна та й наша ще й до нині, а в книгах церковних каже ся: „Начало індикта“, значить ся „новий рік“. На сей звичайний рік був вже той церковний „новий рік“ у версені минушого року, і ддятого 1902 рік єсть після церковного численя 7410 роком (5508 + 1902) від сотвореня світла, а з днем 1 версеня сего року зачнеєть рік 7411. Того численя літ держали ся в Росії Москалі і в щоденнім житю аж до часів царя Петра Великого (1700).

Єсть ще й александрийська єра, після котрої сотворене світла мало відбутися на 5502 літ перед рождеством Христовим. Того численя держала ся александрийська церков

вірно-конституційної великої посілости, так і др. Ейнгер, не виходили в своїй мові поза мірні границі, але гарним словам не відповідають зовсім дотепершні діла Німців. Отже надія на угоду дуже мала.

В німецькій парламенті веде ся дальше джетова дебата. Дискусія доторкає заграничної політики німецької на основі послідної бесіди канцлера гр. Більова. Пос. Басерман (парод. ліберал) підносить з вдволенем добрі відносини до Росії і признає, що в заграничній політиці відко непокоячі прояви, бо Німеччина зі всіх сторін окружена ворогами. Тридержавний союз немов захитаний. Італія кокетує з Францією, а в Австрії діють ся дивні річі, як ось з декларацією кн. Чарториского в галицьким соймі, против котрої австрійське правительство не виступило з сейчасовим відпертем. Відтак посол з польського Кола п. Дзембовський підніс польську справу і вказав, що „польська небезпечність“ лежить виключно в німецьким шовінізмі, який своєю напастливостію сам викликає реакцію в польській суспільності. Вкінці пос. Ліберман виступив з острими закидами против Чемберлена, так що президент палати прикликає бесідника до порядку. Канцлер гр. Більов у відповіді виступив против зобиджування чужих міністрів. Висказує жаль, що тою справою займає ся опінія обох народів надто довго і висказує надію, що на будуче зможе удержання добрих відносин між обома країнами не стрітять ся з такими подіями. Бесідник боронить чести англійської армії і підносить, що Німці ніколи не стояли з Англіїцями на ворожій стороні. Удержане добрих відносин з Англією користне для обох держав, а користне також для всесвітнього мира. „Не можу закінчити моїх виводів — сказав гр. Більов — не вусказавши жально над способом, як попередній бесідник обговорював австрійські відносини. Так само як ми неохотно глядімо і в данім случаю впросили би собі, колиб хто чужий хотів вмішувати ся у наші внутрішні відносини, так само мусимо внутрішні відносини інших країв трактувати з тим тактом, який є найліпшою підставою здорового, між народного пожиття“. — Сі вискази гр. Більова викликали не мале здивованє, бо они були цілковитою капітуляцією супротив Англії. Догадують ся, що гр. Більова просто спонукала до

такої заяви Англія, котрої публична опінія з причини его оногдашньої промови дуже подрознена.

Н О В И Н И.

Львів дня 12 го січня 1902

— **Вінчанє в цїсарській родині.** Акт вінчаня архиєпископи Салсавети Марії, внуки Є.В. Цїсаря, з князем Отоном Віндінгрецом, відбуде ся в четвер 23-го с. м. о 10-їй год. перед полуднем в Поспільській каплиці цїсарського двірця. Торжественний акт ренунціяції відбуде ся 22-го с. м. о 12-їй години в полудне в палаті тайних радників, а вечером того дня буде прийате у архиєпископії Марії Валерії в апартаментях Франца Кароля в цїсарським двірці.

— **Запомогі на католицькій місії.** З загальної суми призначеної соймом в бюджеті на рік 1901 на католицькій місії, призначив кравчий Виді: для львівської лат. архиєпископії 800 К, для краківської дієцезії 1000 К, для тарнівської 800 К і для лат. перемискої 800 К, для львівської греко-кат. архиєпископії 1400 К, для станиславівської дієцезії 600 К і для перемискої дієцезії 600 К.

— **Красва шкільна рада** іменуєвала в народних школах: Людм. Левинку старшою учителькою 4-кл. школи в Витковій новім, Павла Гринишака управителем 4-кл. шк. в Кизьбулиці, Брон Борачкову управителькою і Ольгу Киришину стар. учителькою 4-кл. шк. жінок в Перемишльску, Андрея Маренича стар. учителем і Мар. Кульчицку мол. учит. 4-кл. міш. шк. в Яворові, Авг. Городиского управителем 2-кл. шк. в Бичківцях, Еву Вислоцку учит. 1-кл. шк. в Розенберії, Фел. Унгертову учит. 1-кл. шк. в Микитинцях; перенесла: Ів. Паславського ст. учителя до 4-кл. шк. в Яворові, Николая Комаряньського до Саногова, Наталію Шеманьську до Свитарова, Ром. Кольмана до 2-кл. школи в Сідляцях.

— **3 перемискої епархії.** В пропозицію на Степятин дек. сокальського прийті оо.: Стеф. Санрун, Пик. Колтушок, Волод. Пасальський, Ів.

Радецький, Алекс. Лебедович, Ілія Киричицький, Володим. Калужняцький, Алекс. Гумецький, Аган. Бованко, Лев Пясецький, Март. Миколайчук. — Презенти одержали оо.: Еміль Минкович на Мхаву дек. балигородського, Вас. Охнич на Туринське дек. яєльського. — Завідателями деканата біського (на місце уступившого добровільно дотеперішого декана о. Діон Добрянського) іменованій о. Клим. Кошицяцький парох в Регетові, — Дійстним катихитом при віділовій муж. школі в Самборі іменованій о. Іпол. Хилък. — Містодеканом бирсаньським іменованій о. Іполит Жарський парох в Глудні.

— **Зміни у войску.** Третю батарею 31-го полку артилерії перепесено зі Львова до Станиславова.

— **Спадщина по діурністї.** Давній віденьський діурніст Бернард Зебек, коли вже не міг робити служби писаря, перенїс ся до свояків в Вуданешті, де жив у великій нужді. Вирочім і у Відні не жив він ліпше, а між своїми товаришами славив ся він найбільше тим, що всі розповідали собі і вірили в то, що він ще від 22-го року свого житя мав на собі одно і то само одїне. Якось кілька днів тому назад, знайдено Зебека в своїм помешканю неживого. Помер на удар серця. Коли по его смерті стали переглядати річі, які по нїм лишили ся, показало ся, що він не потребував жити в такій нужді, бо межі старими газетами знайдено словану книжочку каси опчадности на 28.000 К. Той діурніст мимом своєї дуже екупенької платні, умів все-таки ще й з того собі урвати та відложити на бік. — Але такої штуки не кождий діурніст докаже. Та й яка цїль такої опчадности, з котрої ані сам чоловік ані хтоє другий не може скористати. Кому припадуть тої гроші, котрі Зебек лишив, не знати, бо завіщани не лишив ніякого, а свояки будуть мусїти тепер процесувати ся.

— **Смерть п'яницї.** Дня 6-го с. м. Никола Чорнявий з Григорова, повіта рогацького, вертаючи пізно вечером з горальні у Воскресїнних п'яницї до дому, коли переходив попри ріку Свиряк, впав до води і утопив ся. Тїло его найдено аж другого дня.

— **Нещаслива пригода.** Катерина Пивдин, жінка Андія, робітниця при залїзниці, що мешкає у Старкєвича на Ланах в Стрию, вийшла дня 7-го

(від міста Александрії в Єгипті), давнїше також і жиди, а тепер держать ся ще его Бонти (потомки давних Єгиптян), у котрих новий рік припадає на 10 вересня або на перший день їх місяця „тоут“ (єгипетський „тот“).

Таких свїтових ер єсть ще багато; одні числять від сотвореня свїта аж до рождєства Христоваго 6004, другі 5000 тисячі, ще инші лиш 4000 і кількасот літ. Але годї нам тут вєті ери вичисляти; згадаємо ще лиш про деякі замітнїші: Аятїохійська ера числить 5493 літ а новий рік припадає на 29 серпня. — Нова жидївська ера, котрої держать ся теперїшні жиди, а котру обчислили в четвертїм столїтї по Хр. рабїни Самуїл в Сорї (в Арабії), Ада і Гїлдел, числить 3761 літ до рождєства Христоваго, а новий рік після неї припадає сего року на 2 жовтня. — 2) Нєсвїтові ери числять ся від якихєсь вєжних подїв: Старі Єгиптяни числили від побудованя міста Мемфіє королем Менесом, а єгипетська ера починає ся з роком 2343 перед Хр. — Римська ера починає ся від побудованя міста Риму в 753 р. перед Хр. — Магометанська ера (геджра), починає ся від 622 р. по Хр. а новий рік припадає сего року на 10 ого цвїтня.

Французи завели собі були в 1793 р. свою рєпубликанськo-французьку еру, після котрої новий рік припадав в осєні в часї осїнного рівнодєнєства і зачинав ся в ночи о 12 год. з дня 22 на 23 вересня. Они покасували були тиждїні а завели декади по 10 днів, отже три декади на місяць; день мав лиш 10 годин, кожда година 100 мінут, а кожда мінута 100 секунд. Навіть і місяці позазивали були зовсім инакше. Але той спосіб численя часу трєвав лиш до кінця грудня 1805 р. Давнїше аж до 1556 р. припадав у Французів новий рік завєгдї на перший день великодних свїт.

Із сего видимо, що новий рік припадав,

(навіть і у християн) всїяко: 1 вересня, 10 вересня, на Рїздво (25 грудня, в Іспанїї і Англії), на Благовїщенє (25 марта, в Німєччинї і Римї), в цвїтні, серпні, жовтні — отже мало що не в кождім місяци. Звідкиж пішов звичай, що тепер в цїлій Европі з вїямою хїба жидів і Турків і в цїлій свїті, де лиш розширила ся європейська культура обходять новий рік дня 1 січня?

Звичай сей завів ще Юлій Цезар, коли на 46 літ перед Хр. установив був, що новий рік має зачинати ся 8 днів по зимовім єтановици сонця, значить ся, по тїм часї, коли сонце в полудне стоїть найнижше в цїлій році на небї. Зимове єтановище сонця припадає 21 грудня а Цезар хїбно гадав, що 24 грудня, і ддятого то нинї новий рік припадає не по 8 але по 11 днях. Християни пізнїйше того не держали ся, лиш всїяко установили собі новий рік, аж остаточно папа Інокентий XII установив 1691 р., що новий рік має зачинати ся з днем 1 січня. Але ще й тогди не всї того прийняли ся, бо н. пр. в Англії зачали аж в 1752 р. обходити новий рік дня 1 січня. Додати, ще потреба, що новий рік яко такий не був ніколи свягом, а хїба лиш припадав индї на свято; але від половини 17-го столїтя зачали люди торжественно обходити новий рік і так поволи зробили з него свяго.

Що наш новий рік припадає тепер аж 14 січня після новозо стиля, підчас коли ще черєз цїле минувшє столїтє припадав на 13 січня, причиною того єсть рїзниця в калєндарях, котру годилось би вже раз усунути. Але до того повинні би таки ми самі взяти ся. Нинї і так вже в щодєннїм житю держимось нового калєндаря, а церков і наш обряд черєз таку зміну певно не лиш нічого би не потерпїли, але противно зискали би на тїм, бо тогди тим скорше і лєкше міг би кождий серед мїшаного населєня держати ся своєї церкви і свого обряду, не змушуваний обставинами за-

недбувати, як нинї, своє свято. Але ще раз кажемо, ми самі повинні у себе лад зробити, а то зависить лиш від духовєнєства і властий церковних, котрі повинні взяти ся до сеї справи не чекаючи аж хтоє инший може колиєсь єхоче єї переводити. Се діло культури, котре повинно від нас самих вийти.

ТРИ БАЖАНЯ.

(Рїздвяна історія — Жюка Марїбєрта)

(Конець).

Десять літ минуло борше, як Нужді здавало ся. Коли він працював і бїдував, ровнї тягнули ся дуже довго; але тепер забув він на своє ремєсло і зачав гуляти. Чорт, котрому він підписав ся, показував єму дорогу і учив, як уживати свїта. Нужда вже не свїщав, як бувало, при роботі, але сидїв в коршмі, попивав вино і при музицї гуляв з дївчатами. На то его й стало, бо мошонка его мала і вузька, але гроші не виходили з неї, а чорт і своїх додавав.

Одного разу по веселїй забавї вернув Нужда домів і хотїв спочити, бо вже лєдвї держав ся на ногах. Зайшов до хаги, засвїтив, аж дивить ся, а за ним на порозї стоїть вже й чорт та вишкірив до него зуби, рєгоче ся і каже:

— А що, правда, що з мене добрий чортяка? От видиш як ти весело забавляєш ся; але тепер і пора, щоби й я вже своє дістав. Я тобі вже досить довго і вїрно служив.

Сказавши то показав він Нужді списацу умову та ще й додав: Нинї як-раз минуло десять літ, бо то було на сам святїй вечер як ти менї тут підписав ся. Ходиж тепер пєбоже зі мною.

Нужду взяв страх і він аж витверезив

Др. Роман Ренцкий

б. асистент клініки лікарської унів. Ягайлонського і львівського
ординує в недугах внутрішних від год. 3—5
ул. Крашевського ч. 3. Телефон 583.

— „Товариша“ ілюстрований календар на 1902 р. можна дістати у всіх складах „Народної Торговлі“ по ціні 1 К.

КОБЗАР. Вибір творів Тараса Шевченка для ужитку молодіжи. Ціна 1 ар. 20 кр. Під таким заголовком видало руске Товариство педагогічне книжку, котрої брак вже від давна відчував ся, а котрою можуть користувати ся не лиш молодіж шкільна, але всі, котрі хотять познакомити ся з життям і творами нашого найпершого поета. Крім обширної жителеси і погляду на літературну діяльність Т. Шевченка, котрий то вступ займає 78 сторін, додані ще до поодиноких поезій многи пояснені і в нотках, котрі багато причиняють ся до зрозуміння поезій, їх краси і духа. Книжку сю можна дістати в рускім Товаристві педагогічним у Львові, ул. Чарneckого, ч. 26.

— Руске товариство педагогічне рішило знижити від м. січня 1902 р. ціну деяких своїх видань, подаваних в оголошеннях нашої часописи. І так: „Історія педагогії“ Кальнера 60 сот. „Коза Дереза“ Лисенка 50 сот. Річники „Учителів“ до 1900 р. включно по 2 К. „Дзвінок“ до 1900 р. 4 К. „Картагенці і Римляни“ 20 сот. Припинен до іспитів квал. 20 сот. „Кобзар“ малий 30 сот. „Кобзар“ великий 2 К. опрааний 2 40 К і 2 70 К. Podrecznik dla kancelaryi szkół ludowych 60 сот. Др. Мандибур: „Олімпія“ 40 сот. „Марта Борецка“ 40 сот., опр. 60 сот. „Інститутка“ Марка Вовчка 40 сот., опр. 60 сот. Мапа України Руск 40 сотинів.

За редакцію відповідає: Адам Креховецкий.

ТЕЛЕГРАМИ.

Відень 13 січня. В суботу по полудни відбула ся під проводом президента міністрів дра Кербера рада міністрів, по котрій др. Кербер відбував нараду з поодинокими міністрами, а відтак мав довшу конференцію з президентом угорського кабінету Селем. Сель перебуде ще кілька днів у Відні.

Відень 13 січня. Помер тут в 50-ім році життя мексиканський посол Хозе Міранда. Міранда був першим послом, котрого мексиканське правительство по навазаню дипломатичних зносин з Австрією вислало до Відня і прибув сюди лише у вересні минушого року.

Берлин 13 січня. Нині розпочинає наради комісія мирового пімецкого парламенту.

Льондон 13 січня. Standard доносить з Преторії, що Девет іде з своїми відділами на полудне і як здаєть ся наміряє продерти ся до Капленду.

Надіслане.

— (Віденське товариство огрійниці і добродійности). З року на рік стає наплив глядаючих помочи в часі зимових місяців до огрійниці, де одержують теплу страву і припуток чим раз більшим, так, що віденське товариство огрійниці і добродійности лише з найбільшим напруженєм може виповнити всі вимоги. Щоби отже підперти гуманітарне стремлене того товариства, уділило ему ц. к. міністерство скарбу дозволу на устроєне льотерії з льосами на 1 К, котра обіймає 2300 виграних і головну виграну в квоті 40.000 К. а котрої тягнене відбуде ся дня 16 січня 1902.

с. м. о 1-ій год. в полудне на залізницю до свого чоловіка, а в хаті лишила 4 літню донечку Марію і замкнула двері на ключ. Около 2 год. добачили суетди, що з хати добуває ся дим, а коли Теодор Бойчук і Іван Кохан виважили на силу двері, застали дитину побіч дверей удушєну від диму, а анадобу в хаті в полоніни. А що ані в печи ані під кухнею не було огню. то вєть підозріна, що дитина бавила ся сіриками і запалила солому розстєлену на землі. Прикликано зараз лікаря дра Льва Печеника, але той вже не міг привернути дитину до життя.

— В справі печатаня „Церковних напівів“ Всіх Р. Т. інтересованих сим повідомляю, що з причин технічних а від мене независимих, опізнало ся печатанє Збірника. Доси вийшло вже 7 аркушів. Дальша робота тепер правильно поступає і єсть надія, що за 10 до 12 неділь діло буде укінченє і книжка сей час інтересованим вишле ся. Хоч робота за довго протягнула ся, але кожний признаєть, що дуже гарна. Пропшу отже о терпєливєсть. Ціна за один примірник 4 К. а на пошту 45 сотинів. Адреса: Ігнатій Полотнюк в Станіславові, ул. Собіського ч. 50.

Штука, наука і література.

— „Учителя“ ч. 1 з дня 5 січня містить: Запросини до передплати; — поклик „До братів учителів“ Павла К., — розвідку „Новочасний настрєм шкільництва“; — статю про учительські семінарії; — „Читайте!“, розвідку обговорюючу нові видавництва руского тов. педагогічного і всячину.

„Дзвінка“ ч. 1 містить: Стишок В. Масляка: „З новим роком!“; — початок повістки „Дні могили“; — стишок В. Масляка: „Наші пісні народні“; — з дум народних: „Думу про ковака Байду“; — початок повістки Уйди: „Маленький граф“ і загадки. — „Дзвінок“ виходить під редакцією дра Мих. Пачовського два рази на місяць, а порєдилата за ту хорошу газетку для дитий вносить всего 6 корон річно.

ся та став просити ся у чорта. Але чорт не хотів і слухати а все лиш своє каже: Ходи! Нужда взяв ся на способи та просить, щоби він продовжив ему рєчинець ще на десять літ. Але чорт все своє: Ходи не бже! Ще пиять хвиляк часу і я таки мушу тебе вхопити, коли не схочєш йти добровільно.

Видить Нужда що не випросить ся та вже й приєтає. — Піду — каже зараз — але завжди трохи, нехай ще зберу ся, а цюки що єдній собі та відпочинь. — І він підєунув чортови крісло. Чорт сів собі а Нужда ніби збирає ся та вийшов до кузні і взяв що найбільший молот. Вернув назад до хати й каже: Ну ходім, я вже готов!

Чорт хотів вєтати та якоєсь не може і зачав сварити ся з Нуждою, що він ему якогось збитка зробив. Коли Нужда зміркував, що чорт не може вєтати, як замахне ся, та чорта дололом в голову. Чорт в крик, а Нужда бєще дужче, аж чорт зачав просити ся: Вже продовжу тобі рєчинець ще на десять літ, лиш пусти мене, бо ще хвиляк і вже північ настане; але памятай, щобиєш мені другий раз не зробив такого збитка. Чорт виставив нову грамоту, Нужда підписав єї і пуєтив чорта, а той в одній хвилі шєз, лиш по дорозі, куди втікав, засмердло сиркою.

Минуло знов десять літ. Нужда пив і гуляв по данному. Суетиди дивували ся, що Нужді такого стало ся, що він так розцїв ся, а ще дивнійше їм було звідки у него гроші беруть ся, хоч нічого не робить. Дєхто єсмїливійший і розцитував єго, а Нужда на то: Єсть вже такий, що за мене робить.

Було то в осєни. Дєнь був красний а Нужда якоєсь під вечер вернув домів і забавпочити в холодку під слявою. Іде до города, аж дивить ся, а там стоїть чорт. Та вже не сам прійшов, а привів ще й своїх чортєнат, мабуть, щоби ему помагали, коли би Нужда хотів ему знов зробити якогось збитка.

— Твій час вже минув — каже чорт до него — тепер вже мусиш йти зі мною.

— Піду, чому ні? — каже Нужда — це лиш попом на дорогу слявок. Дивись, які у мене красні слявки! А які солодкі! Пуєти чортєнат, нехай і они поцїодять.

Чортєнатам не грєба було богато говорити; они таки й зараз вихопили ся на сляву. Та й самого чорта скартіло і він виліз на дєрево. Коли то Нужда побачив, побіг чим скорше до кузні, розжарив вуглє і розпалив в нїм довге зєлізо, а відтак вернув назад під сляву та став ним пєчи чорта і чортєната. Що котре хоче злїзти з дєрева, а то не може. Та й сам чорт не міг злїзти. Вєї разом нарєбили пєкольного крику а наконєць таки стали просити ся у Нужди.

— Ні не пуцу — каже Нужда до старого чорта; — верни мені грамоту, та пуцу.

Не бул, що діяти і чорт віддав грамоту. Нужда урадований, взяв грамоту і сховав до мошонки, щоби єї чорт не міг звідтам видобути. Коли ховав грамоту до мошонки, побачив зі страхом, що в нїй не було й крейцаря. Але він рад був, що має грамоту в своїх руках і пуєтив чорта з єго чортєнатами.

Не було вже за що гуляти і Нужда пішов в євіт шукати зарібку. Але він вже був постарів ся а від пиянєства і гуляшого життя єтратив сили. Находив ся по євітї, набїдував ся і наголодував ся і вернув назад до свого села в тїй надїї, що чєй може там в рідній хатчинї дожде якоєсь свого віку, бо може таки знайде якийсь зарєбок. Але тимчасом настав був в сєлі другий коваль, що знав добре своє ремєсло і люди давали до него роботи. Приходить Нужда до свого села, а єго й ніхто вже не пізнав. Іде до своєї хати, а она вже й ціла розєснєчала ся, завалила ся; іде під сляву, а она вже уєхла й листочка нема на нїй. Дивить ся, а під сухою слявою лежить Біда і лиш поги витягнув. Нужду взяв

такий жаль, що аж серце ему цукло і він впав неживий на землю.

Добрі люди поховали Нужду а Біду закопали дєсь за сєлом. Пішов Нужда на тамтой євіт а Біда й собі за ним. Приходять під браму до царєства небєсного і Нужда: Пук, пук! до брами.

— А хто там? — відзиває ся євятій Петро і відхилив браму.

— То я, Нужда; пуєтїть євятій отчє!

— Іди собі звідєси; ти тут не належиш! — відповів ему євятій Петро сердито. — А я тобі не казав, чого ти повинен був собі бажати. Іди тепер куди хочєш! — І євятій Петро лєснув брамою, що аж затрєсла ся.

Постояв Нужда під брамою з Бідою, подумав а відтак і каже: Га, піду хїба до пєкла. — Та й пішов.

Приходить під браму від пєкла та пукає до неї. Чорти зрадїли й отвирають. Аж дивить ся старий чорт, а то коло брами стоїть Нужда. Як не крикне старий чорт, як не запищать малі чортєпята: А ти чого тут? Підєш ти собі звідєси! Та ще й в пєклї не хочєш нам дати спокою. Іди собі! Нам тебе не трєба.

Не мав де Нужда з Бідою подїти ся і від той пори волочить ся по євітї, та просить людей, щоби над ним змилували ся та чим небудь єпомогли.

* * *

А з того така наука: Коли нужда і біда витягне до вас руку, то змилуйте ся над нею, подїліт ся з нею чим можете, але й зараз погадайте собі, чи той чоловік не сам собі винен, що єго нужда і біда вчєпила ся? Чи не було то так, що він не послухав доброї ради та не лиш не скористав з доброї нагоди, але ще й добровільно позбув ся ласки божєї?

Торговля вина ЛЮДВИКА ШТАДМІЛЄРА у Львові

при ул. Краківській ч. 9
 продає вино шампанське Йосифа Терлей
 і Спільки в Будапешті „TALISMAN SEC“
 по дуже приступних цінах.

Тягнене . . . .
 - - - невідклично
 16-го січня 1902

Тягнене вже позавтра!
 Головна виграна
40.000 Кор.
 вартости

Льоси і Штоф, М. Кларгельд, Корман і Файгенбаум, Самуел і Ляндав, Віктор Хаас і Сп-а. Шеленберг і Син, Сокаль і поручають: М. Йонаш, Кіц Лілген, Яков Штро.

„ОЛЬГАЙНУМ“
 єсть против домашнього гриба, дерева і мури. Уживати его можна звичайним способом без великих коштів. Можна одержати лист у Якова Балябана будівничого у Львові, ул. „На Скалці“ ч. 1.

інсерати
 („оповіщення приватні“) до „Газети Львівської“, „Вародної Часовиси“, і всіх інших часописів приймає виключно ново отворена „Агенция дневників і оголошень“ в пассажу Гавсмана ч. 9. Агенция ся приймає також кредитувати на всі днівникі краєві і заграничні.

„Fotografische Mittheilungen“ одинока богато ілюстрована часопись для аматорів фотографії, виходить два рази на місяць. Передплата чвертьрічно (6 зошитів) 3 марки 75 сеників. Передплату можна пересилати в австрійських листових марках. Адреса: Verlagsbuchhandlung Gust. Schmidt Berlin W. 35 Lutzowstrasse 27.

„НЕКТАР“

Головний склад у Відни, VI., Webgasse 28.

Товариство для торгівлі і складів чаю Братів К. і Ц. Попов у Москві.

Ц. і к. надворні доставці Австро-Угорщини. Доставні Двора царско-російського Надворні доставці кор. Вел. королів: Греції, Швеції і Норвегії, Бельгії і Румунії.

Золотий медаль в р. 1892. Grand prix найвисша відзнака на загальних виставах в Парижі, Grand prix найвисша відзнака на виставі в Антверпії 1894 р. Золотий медаль найвисша відзнака на виставі в Штокгольмі 1897 р.

Ціни

Ціни в коронах за одну поробку російської ваги (1 фунт. рос. = 410 грам.)

Вага лачки в фунт. рос.	Nr. 0	1	2	3	34	4	5	6	7	8	Чай з Цейлону
1/2	15.20	11.—	10.—	9.—	8.20	7.60	6.70	5.80	5.20	4.30	6.70
1/3	7.60	5.50	5.—	4.50	4.10	3.80	3.35	2.90	2.60	2.15	3.35
1/4	3.80	2.75	2.55	2.25	2.05	1.90	1.70	1.45	1.30	1.10	1.70
1/8	—	—	—	—	1.05	—95	—85	—75	—65	—55	—85

При закупні за 20 корон, транспорт і опанованє бесплатно.

MAYER'S-CONVERSATIONS LEXIKON

Цяте цілком перероблене і побільшене виданє, повне.

В 17-ох дуже хорошо оправлєних томах з шкіряними хребтами і рогами, обіймає: **100.000** статей, **17.500** сторік тексту, **10.000** ілюстрацій, карт і плянів, **1000** таблиць і додатків, **158** ілюстрацій хромолітогр., **290** карт.

Крім того два томи доповняючі і один том списку (Registerband).

Разом 20 томів по зр. 6.

Поява нового виданя того твору, одинокого в загальній літературі, єсть літератским явищем не малої ваги. Розійшлось его в 4-ох виданях більше як півтора мільярда примірників і придбало собі заслужену славу, як найвеличавіший сучасний твір, як словар людского знаня.

Той лексикон можна дістати в комплекті, всі томи нараз на шлату **по 3 зр. місячно.**

Замовленя приймає **А. ЛЯНДОВСКИЙ**, Львів, Пасаж Гавсмана.

СТЕЛЯ

найновіший інструмент сальоновий швейцарский, самограй, поти металеві без гачиків в різних величинах. Продає Соболевский годинникар у Львові, площа Марійська (готель французский).